

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELOFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre ——— 3.—	Negyedévre ——— 3.60
Félévre ——— 6.—	Félévre ——— 7.—
Egész évre ——— 12.—	Egész évre ——— 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.

Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Az új honvéd-miniszter.

Budapest, július 3.

(J. M.) Mire e sorok napvilágot látnak, aranykalászszal ékes rónáinkon megkészsereződik az arató munkások dolgos raja.

Egyik ellenzéki képviselő ugyanis a parlament tegnapi ülésén napirend előtti felszólalás alakjában, szóvá tette a házban, hogy most aratás idején szölitják be fegyvergyakorlatra a póttartalékba helyezett mezei munkásokat, holott a védtörvény-utasítás II. részének 40-ik szakasza értelmében «a mezőgazdasággal foglalkozó fegyvergyakorlatra kötelezettek akkor hivandók be, mikor az aratás és vetésre való tekintettel, legkönnyebben nélkülözhetők».

Kolossváry Dezső honvédelmi miniszter erre a felszólalásra már a képviselőház tegnapi ülésén válaszolt s válaszával, mely oly nagyfokú törvénytiszteletről tesz tanubizonyságot, minőt eddigelé a honvédelmi miniszteri bársonyszékből alig tapasztalt az ország, nemcsak a képviselőházat nyugtatta meg, hanem egész Magyarország rokonszenvét maga felé fordította.

Az új honvédelmi miniszter első parlamenti debütjét az egész parlament egyhangú, élénk helyesléssel és zajos éljenzéssel fogadta. És méltán. Mindjárt a felszólalás után megigértte volt, hogy sürgős információkat szerez és gyorsan fog cselekedni. Hát derekasan meg is tartotta a szavát. Alig 24 órával a hozzá intézett kérdésre, a Ház tegnapi ülésén, katonás rövidséggel, minden cikornya nélkül jelentette, hogy még tegnap táviratozott a közös hadügyminiszternek s *figyelmeztette a törvény rendelkezésére* és a hadtest parancsnokságokhoz már elment a távirati rendelet, hogy a mezei munkásokat azonnal bocsássák haza s csak aratás után szólítsák be fegyvergyakorlatra.

A miniszter korrekt és törvénytisztelő választát az egész ellenzék zugó tapsokkal fogadta.

Hogy változnak az idők! A napokban még a volt honvédelmi miniszter ellen az ellenzék tüzzel-vassal való irtóháborút hirdetett s ma az új honvédelmi minisztert tapsolja s éljenzi. S nemcsak az ellenzék, hanem egész Magyarország rokonszenve és becsülése Kolossváry Dezső férfias, szimpatikus alakja felé fordult.

Ennek legfőbb oka az, hogy elődje a magyar nemzetet és törvényeit nem vette semmibe.

Báró Fejérváry Géza a honvédelmi miniszteri tárcát úgy kezelte, hogy az minél nagyobb ék legyen, az uralkodó és a magyar nemzet között. A meghozott törvényeket lábbal tiporta s soha a Felsőháznak egy igaz őszinte tanácsal nem szolgált. Pedig soha, sehol ember annyit nem használhatott, volna királynak és nemzetének mint éppen báró Fejérváry, akit személyes kapcsolatok is fűztek az uralkodó személyéhez. Ő azonban vak elfogultságában csak a bécsi

katonai körök véleményét tartotta irányadónak s osztrák generális volt csupán és semmi más. Hiába született magyarnak, nevelése, lelkülete teljesen osztrák lett s a méltányos nemzeti aspirációkat mindig olyan hydra fejeknek tekintette, melyeket el kell tiporni. Ilyen tanácsokkal szolgált a királynak is s az ellentéteket, amelyek néha felmerültek, nem hogy elsimitani igyekezett volna, hanem még töle telhetőleg élesítette.

Utódja mostani szerepléséből ítélve már, egészen másként fogja fel hivatását. Igen helyesen. Hiszen tudadnai, veszprémi magyar ember. Bölcsője ott ringott a Sétő folyócska partján. A Sétő, a magyar tengerbe, a Balatonba folyik s honszereléről suttoghatott csupán a partján játszó gyermeknek, kit férfikora delén hazája egyik legdiszesebb és legfontosabb méltóságára emelt uralkodója kegye. Ha pedig állását úgy fogja fel, mint első fellépése után, méltán várhatjuk nemcsak az uralkodói kegy, hanem Magyarország tisztelete és szeretete is mindig vele lesz.

Mostani állásában teheti a legjobb szolgálatokat hazájának s születése, kora, képessége, családi hagyományai és uralkodója bizalma s az a megelégedés, melyet első fellépése az országban keltett, egyenesen predesztinálják is erre.

Osztatlan bizalommal s feszült várakozással nézünk működése elé s hiszszük, hogy hozzáfűzött reményeinkben nem fogunk csalatkozni.

Budapest, július 3.

A képviselőház legközelebb holnap délelőtt 10 órakor tart ülést, melyen folytatják a miniszterelnök programbeszédje fölötti vitát s a szokott időben az interpellációkra kerül a sor. Szólásra fel vannak iratkozva: *Okolicsányi* László, *Visontai* Soma, *Mezőssy* Béla, *Nessi* Pál, *Lengyel* Zoltán, *Papp* Elek, *Olay* Lajos, *Sebess* Dénes, *Ráth* Endre, *Vlád* Aurél, *Endrey* Gyula, *Várady* Károly, *Rátkay* László, *Reich* Aladár, *Gabányi* Miklós, *Benedek* János.

Az új horvát bán kinevezése. A hivatalos lap máj száma a következő királyi kéziratot közli:

Kedves gróf *Pejacsevich*! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Ont Horvát-Szlavon-Dalmátországek bánjává ezennel kinevezem.

Kelt Schönbrunnban, 1903. évi július hó 1-jén.

Ferenc József, s. k.

Gróf *Khuen-Héderváry* Károly, s. k.

Félhivatalosan jelentik: Dr. *Wlassics* Gyula válás- és közoktatásügyi miniszter ma Bécsbe utazik, hogy a miniszterelnök képviselőjében holnap gróf *Pejacsevich* Tivadar horvát bán eskütételén asszisztáljon.

Az új miniszterelnök képviselőisége. A félhivatalos *Magyar Nemzet* írja a következőket: Mint lapunknak *Temesvárról* írják, az ottani szabadelvű párt tagjai elhatározták, hogy a báró *Fejérváry* Géza lemondása folytán megüresedett mandátumot gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnöknek fogják felajánlani. E célból a párt legközelebbi gyűlést fog tartani, amelyben kétségkívül egyhangú határozattá fogják emelni a párt tagjainak ezt a tervét. Nagyon valószínű, hogy a mandátumot, amelyet az értekezletből kiküldendő küldöttség fog felajánlani, a miniszterelnök el is fogadja. Temesvárott már is általános az a meggyőződés, hogy a miniszterelnököt egyhangulag, ellenjelölt nélkül fogják országgyűlési képviselővé megválasztani. — *Temesvári* tudósítás szerint a központi választmányt a képviselőház elnökének felszólítására szombatra hívták össze, hogy a választás napját kitzesse. Közvetlenül azután a szabadelvű párt összegyűl a jelölésre. A választás valószínűleg július 20-án lesz.

A miniszterelnökség tisztikara az új miniszterelnöknél. Gróf *Khuen-Héderváry* ma reggel 9 órakor fogadta a miniszterelnökség tisztikarának bemutatkozását. A tisztikar élén *Tarkovich* államtitkár üdvözölte gróf *Khuen-Héderváryt*, kifejezve a személyzet szerencsekívánatait kormányra lépéséhez. Anélkül, hogy a napi politikáról szólani akarna, mégis megemlékezett arról, hogy gróf *Khuen* nehéz körülmények között vállalkozván a kormányzásra, ez csak egy okkal több lehet, hogy a személyzet annál nagyobb odaadással teljesítse kötelességét és kiki saját, még oly csekély hatáskörében is, ennek mértéke szerint hozzájáruljon az ügyek sikeres vezetéséhez. Végül kérte a miniszterelnököt, ki báni méltóságában jóakaró és igazságos főnök hírében állt, hogy ugyane jóakaróba fogadja a miniszterelnökség tisztikarát is.

Gróf *Khuen* válaszában megköszönvén a szerencsekívánatokat, kiemelte, hogy úgy személyes tapasztalatok alapján, mint elődje értesítéséből ismeri a tisztikar kipróbált képességét és ügybuzgalmát, meg van győződve, hogy ez a jövőben sem fog lankadni. A maga részéről biztosítja jóakaratóról, ismételtel kiemelve a kölcsönös bizalom szükségét a hivatalfőnök és alárendeltjei között és pedig első sorban a hivatalos ügyeket illetőleg. Ezeknél a hivatalnok véleményének őszinte feltárásával csak könnyíti a főnök munkáját elhatározásai hozatalában. Kéri azonban e bizalom kiterjesztését a hivatalnokok személyes és magánügyeire is. Mert benne nemcsak főnököt, de barátot is fog-nak mindig találni, ki csak örülni fog, ha alkalma nyílik, mint ilyen szóval vagy tettel meghálálni azon odaadást, melyet a tisztikar részéről kezdettől fogva remélt s melyre az államtitkár szavaiból hallott ígéret után egész biztosan számít. Végül az egyes tisztviselőket mutatták be az osztályvezetők.

Interpellációk. A holnapi ülésre a következő interpellációk vannak előjegyezve: *Zboray* Miklós interpellációja a magyar kereskedelmi részvénytársaság, a forgalmi bank s a fiumei kereskedelmi bank részvénytársaságnak adott premium tárgyában a kereskedelmi miniszterhez. *Nosz* Gyula interpellációja pedig *Hohenlohe* német hercegnek Szepes-Béla városának tett birtokvásárlási ajánlata tárgyában a belügyminiszterhez.

Az új véderőtörvény. Bécsből jövő hírek szerint az új nagy véderőtörvény tervezete — melyet az öszszel szándékoznak benyújtani a magyar és osztrák parlament elé — a következő alapzatokon nyugszik:

1. Az ujonclétszám fölemelése.
2. A kétéves szolgálat előkészítése.
3. A honvédségnek tüzéséggel való ellátása.

Az előbbi a katonai kormány tartja elengedhetetlennek, de szükségessé válik a kétéves szolgálat részleges behozatala által is, amivel a parlamentek követelését akarják kielégíteni. A harmadik pont végül a **nemzeti engedmény** lesz, amelyet Magyarországnak juttatni fognak.

Az ujonclétszám felemelésével együtt meg akarják változtatni a póttartalékosokra vonatkozó rendelkezéseket is. Ezentul olyanok juthatnak póttartalékba, akik tekintetbevételezhető érdemű családi körülmények, hivatásuk, foglalkozásuk vagy társadalmi körülményeik miatt kedvezményt érdemelnek, továbbá a szolgálatra «kevesebb alkalmasak» is.

A kétéves katonai szolgálat egyszerre való behozatala, még ha csak a gyalogsapatoknál történne is meg, 150.000 ujoncot tenne szükségessé. Meg kellene kétszerezni a továbbszolgáló altisztek számát is 14.000-ról legalább 30.000-re. Mindez pedig annyi költségbe kerülne, amennyit egyszerre a delegációk sem szavazhatnának meg. Ezért a **kétéves katonai szolgálat behozatalát az új véderőtörvényben csak előkészítik**, olyformán, hogy a megfelelő ujonctöbblet ellenében ugyanannyi katonát kétéves szolgálat után szabadsággolnak.

Uj obstrukció.

Budapest, július 3.

Az ülés elején **Barabás Béla** egy ívet körözött a küzdők között, melynek a szövege ezzel kezdődik: **Eljen a magyar nyelv!** A szövege pedig azt tartalmazza, hogy aki azt aláírja, becsületszavát adja arra, hogy a nemzeti követelményekért tovább folytatja a harcot. Mielőtt az ülés megnyílt, ezzel az ívvel foglalta le **Barabás** a folyosót. De **Barabásnál**, mint a függetlenségi párt ujonnan kialakult frakciójának a vezérének még egy érdekes nyomtatvány volt, amely keletkezett Hatvanban s a hatvani **forradalmi bizottság** felhívását tartalmazza. Ezt az utóbbi felhívást már nem körözte **Barabás** aláírás végett.

Ezalatt az ülésteremben **Daniel Gábor** alelnök megnyitotta az ülést s az elnöki előterjesztések során bejelentette a Háznak, hogy **Rátkay László** lemondott a jegyzői állásról. A bejelentések után rögtön rátértek a napirendre s a miniszterelnök programjához először **Babó**

Mihály szólalt fel, aki nemzeti engedmények nélkül nem adja fel az obstrukciós harcot.

Babó beszédje után **Buzáth** Ferenc a házszabályok alapján azt kifogásolta, hogy a kvótadöntésben érkezett leirathoz nem csatolták hozzá a kvóta-bizottság jelentését. **Holló** Lajos szintén e tárgyhoz szólva, azt kérte, hogy az egész elaborátumot utasítsák előbb a pénzügyi bizottsághoz. Hozzászóltak még a tárgyhoz **Rakovszky** István és **Okolicsányi** László s a vitát gróf **Khuen-Héderváry** miniszterelnök azzal a kijelentéssel akasztotta meg, hogy a bizottsági jelentés a leirathoz fog csatoltni, de abba nem egyezik bele, hogy az elaborátum a pénzügyi bizottság elé utasíttassék.

Ujra a napirendre térve, **Hieronymi** Károly rövid beszédben nyilatkozott először a miniszterelnöknek az 1899:XXX. t.-cikk megváltoztatását célzó javaslatáról. Csak akkor lehetne szó jogos ellenzéről a javaslat miatt, ha oly kereskedelmi szerződés megkötésére akarna meghatalmazást, amik 1908 után szólnak, de erről szó sincs, tehát nincs oka az ellenzéknek aggodalmaskodni. Szóló azután egész beszédje folyamán a liberálisust védte, amely harmincöt éven keresztül boldogította az országot.

A néppárton erre hevesen közbekiállottak:

- Panamákkal!
- Koncessziókkal!
- Erőszakos választásokkal!
- Bankalapításokkal és bankbukásokkal, amelyeknek a bűnöseit futni hagyták!

Hieronymi aztán a közbekiállások zápora alatt hamar befejezte a beszédét.

Szünet után **Csávozszy** Lajos mondott nagyon sok kellemetlenséget saját pártjának, a függetlenségi pártnak, elnevezvén azt **hülye párt**nak s **Kossuth** Ferencet is erősen támadva azért, amért leszerelték az obstrukciót.

A függetlenségi pártból **Endrey** Gyula és **Pichler** Győző szenvedélyesen kiáltották **Csávozszy** felé:

- Szégyelje magát!
- Bujjon el!
- Mindenki beszélhet, csak **Csávozszy** nem, akinek van elég söpörni valója az ajtaja előtt!

A jobboldal gunyosan kacagott és mulatott azon, hogy mennyire dühöng a pártegység azon az oldalon, honnan folyton a szabadelvűpárt egységét bírálták és ócsárolták.

Az ülés végére került volna **Okolicsányi** László felszólalása, de **Lengyel** Zoltán s egy kis házszabályvitával a beszédet holnapra halasztották.

Az ülés végén az **elnök** megállapította a holnapi ülés napirendjét.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: **Daniel** Gábor alelnök.

Jegyzők: **Nyegre** László, **Hertelendy** László, **Endrey** Gyula.

Elnök megnyitja az ülést s a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után előterjeszti az irományokat. Bejelenti, hogy **Rátkay** László lemondott a Ház jegyzői állásáról. Az elnökség intézkedni fog a jegyzői állás betöltéséről.

A miniszterelnök programja.

Babó Mihály: **Kossuth** beszédéből utalt arra, hogy a miniszterelnök a **Kossuth**tal folytatott tárgyaláskor határozott ígéretet tett, hogy a katonai javaslatokat leveszi a napirendről s többé nem tárgyalatja. A miniszterelnök pedig azt mondta programbeszédében, hogy a javaslatokat csak egyelőre felfüggeszti. Az ország színe előtt kéri a miniszterelnököt, melyik nyilatkozat igaz? Felhívja a miniszterelnököt, hogy miután a volt honvédelmi miniszter közölte a nemzet óhaját a királylyal, nyilatkoztassa ki, hogy mi a király akarata a nemzet törvényes óhajaival szemben, megadhatónak tartja-e, vagy nem. Mert ha bukik a javaslat, akkor győz a nemzet, ha a javaslat győz, akkor a nemzet bukik. Ha pedig a nemzet bukik, vele bukik az uralkodóház is. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Nem akar a katonai kérdésről részletesen nyilatkozni. Csak azt jegyzi meg, hogy e kérdés a nemzeti jogokkal szoros kapcsolatban áll. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Ezután rátér a miniszterelnök ama kijelentésére, amelyet ugyan többször megváltoztatott, hogy az 1899. XXX. garanciális törvényt meg akarja változtatni. Ez ellen a leghevesebben tiltakozik, mert ez a törvény magában foglalja az önálló vámerület tényleges lehetőségét s hazánk igazában csakis az önálló vámerület mellett virulhat fel. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Madarász József: Ugy van! Eljen az önálló vámerület. (Vibáros éljenzés a szélsőbaloldalon.)

Gabányi Miklós: Ez az igazi magyar ember.

Madarász József: Ti is legyetek ilyenek. (Felkiáltás a szélsőbaloldalon: Olyanok leszünk!)

Babó Mihály: A miniszterelnök mindjárt bemutatkozásánál törvénytelenéget követett el és pedig azzal, hogy a kvótát törvénytelenül ismét a királylyal döntette el. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Beszédje során **Tomasics** Miklós horvát miniszter beszédét bírálja, amelyben magyarellenes tendenciát lát.

Végül kijelenti, hogy a kormány iránt bizalommal nem viseltetik és tovább fog küzdeni az ország önállósága és függetlensége érdekében. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.)

A csalódás utja.

— A Magyarság tárcája. —

Irta: **Halászy** Anna.

Gyönyörű nyári nap volt, opálszínben tüztök be a napsugarak a villamos kocsi, egyik sugár végig siklott a sok rikitó, színes kalapokon az asszonyok fején s egy aranyszőke asszony haján pihent meg. Kicsi, szép, ragyogó szemű volt az asszony. Magas barna a férfi, aki mellette ült, merészen a kezét szorongatta.

Több, mint egy éve, hogy tartott az ő nagy, végzetes boldogságuk, az asszony szabad volt, elvált, a férfi tisztviselő valamelyik bankban.

Az asszonyka hamiskásan nézett fel lovagjára, szemében leányos tűz, szívében égő szerelem. A férfi, szép önérzetes arcán mosolylyal, becézte a szőke babát.

— Milyen régen vágytam erre az édes délutánra **Tivadar**, sugta az asszonyka és szerelmesen simult a férfi mellé.

Az ifju közel hajolt hozzá, édes szavakat sugott a fülebe, mire megremegett az asszony szíve és vidám sóhaj reszketett piros ajkán.

Csengő kacajjal felelt az asszonyka vissza! A villamos kocsiiban sokan ültek, a meleg tikkasztott, az utasok mind megfordultak és bámulták őket, olyan fesztelének, ingerlők, feltűnők voltak.

Erős, csengő jelzés, fékezés, a villamos megállt. Künt a ligetben friss, üde volt a levegő, havas jázmin bokrok bódító illata terjedt széjjel,

a meszes nyírfák alatt tovább szövődött a boldog álom.

Az asszony, lelkében káprázatos boldogsággal, mámorosan haladt az ifju mellett. Álmodozva nézett fel a liget fáira, melyek suhogva hajladoztak a meleg nyári szélben.

Ezer színes képet festett a megálmodott csendes meleg otthorról. Képeletben már látta a puha fészket, hol ő lesz párjának királynője, hol oltalmat, pihenőt talál a viszontagságos, gyászos mult után, hol a világ nagy fülsiketítő zivajától elvonulva, csak egymásnak élnek. A sok keserű csapás, a hazug világ, megtanította tapasztalatokra, egyéniségét megformálta. Életük nem lesz hiábavaló. Mint fogja dédelgetni, mindenek felett szeretni kicsi urát, hűséggel, odaadással, meghálálja, amiért megosztja vele az élet örömét és bánatát.

Az asszony fölnézett nagy kék szemével a szép, dália íjura: talán ilyenekre gondol ebben a pillanatban ő is?

A barna férfi édes bús melódiák akkordjait dudolgatta a cake walk büvös zenéjéből.

Izzó szenvedélylyel vonta magához közel a reszkető asszonyt, azzal az üdvözítő, hatalmas érzéki szerelemmel, amely elpusztíthatatlan nagy erős vágygyal tombolt lelkében. Érzéket megvesztegette a kábulat, az a bódító vagy, birni az asszonyt. Nem töprengett a jövőn, az ő filozófiája szerelmében csak a jelen volt. Házasságra ne gondolt. Eszébe sem jutott egy vagyonbukott családba bele nősbni, hol esetleg még az asszony övegy édes anyját is neki kellene tartania.

Esteledett, az árnyak megnyultak, a frissen öntözött zöld füvön csak egy-egy kócska napsugár csillogott, fönt a magasban madarak csipelték, a levegő hűvös lett. A férfi erősen magához szorította az asszonyt, gömbölyü karját lefogta és megcsókolta az ajkát.

— **Tivadar!** — pirult az asszonyka — meglátja valaki?

— Hát nem szabad **Milike**?

— Nem, nem — mondotta szemlesütve az asszonyka, csábos mosolylyal — és itt az egész világ szemeláttára.

Tivadar feleletképpen még több csókkal halmozta el az asszonyka hó-karját, nyakát, ahol a puha, lágy, csipkeszöveten átlátszott a bőr rózsás bársonyán az erek lüktetése.

— **Láska!** — mondotta csöndes mosolylyal az asszony, mámorosan lehunyva szemét — hogy majd akkor, ha kicsi fészünkben minden vágyunk betelik, minden gondolatunk közös lesz.

— Mit mondott — kiáltott **Tivadar** elsápadva — közöttünk óriási válaszfal, a vagyonkülömbőség.

Milike panaszosan nézett föl reá, szíve ketté tört erre a kiméletlen feleletre és sértett büszkeséggel elfordította tekintetét.

Az ifju közömbös arcot igyekezett mutatni, mikor mondta:

— Az hiszem, eleget hangoztattam, hogy csupán jóbarátja akarok maradni... de nem folytathatta, mert érezte, hogy minden további szó hazugság lenne.

Még sem akarta ennek a tiszta asszonynak

Házasabályvita.

Buzáth Ferenc a házasabályokhoz szól. A kvóta-bizottság jelentései, amelyeket a miniszterelnök, bár tárgytalanok, mégsem vont vissza, hanem a királyi kéziratot akar együtt tárgyalni, hiányosak. Kéri tehát, hogy a hiányzó iratok, a kvóta-bizottság tárgyalási jegyzőkönyvei, pótoltsanak. Helytelenül az ily pongyolaságot.

Rakovszky István: Szintén a házasabályokhoz szól. Kifogásolja azt, hogy a kvótajelentés iratai közül a kisebbség különvéleménye hiányzik. Az ily pongyolaság okozója a bizottsági elnök és jegyző.

Elnök: Meg fogja vizsgálni az ügyet és aszerint fog intézkedni.

Holló Lajos: Csatlakozik az előtte szólókhöz. Egyben azonban kéri, hogy a királyi határozatról szóló jelentés is előbb a pénzügyi bizottsághoz utassassék.

Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök: Azt hiszi, hogy az expedicióban történt hiba, gondoskodni fog különben róla, hogy a hiányzó iratok a jelentéshez csatoltsanak. (Helyeslés.) A Holló indítványát nem teheti magáévá, mert az régi uzus, hogy a királyi kézirat bizottság kiküldésével kerül a Ház elé.

Elnök: Ebben a dologban a Ház már döntött és ezt a döntést házasabályvitából kifolyólag meg nem változtathatja.

Okolicsányi László: Tegnap megtörtént az a hiba, hogy a királyi kéziratot nem utasították a bizottsághoz. Ezt jóvá kell tenni. Pártolja Holló indítványát.

Elnök: Tessék konkrét indítványt tenni és az elnökséghez írásban benyújtani, miután addig intézkedni nem lehet.

Rakovszky István: Megismétli előbbi indítványát, hogy a kvóta-jelentésből hiányzó irat pótoltsassék.

Elnök: Ezt a miniszterelnök már kilátásba helyezte. Intézkedni fog, hogy a hiányzó iratok is nyomassanak és szétosztassanak. (Helyeslés.) Most folytatjuk a napirendet.

A miniszterelnöki program.

Hieronimi Károly: A maga részéről mindenképp az ex-lex áldatlan állapotából való kijutást tartja legfontosabbnak. Evégből fölülte szükséges az indemnitás s egyéb időköz kötétt javaslatok megszavazása. Ezek után kerülne sor az egyéb, ugyancsak fontos javaslatokra. Itt vannak a kereskedelmi szerződések, vámtarifák. Hát nézzük, hogy áll az ügy? Mi az a nagy vívmány, mely az 1899: XXX. t.-cikkben le van fektetve. Ez az, hogy a lejárt szerződések felmondását biztosítja. Már most a miniszterelnök mit mondott erre nézve? Gondolatként vetette oda, hogy nem zárkozhat el a módosítástól, ha az ország vitális érdeke megkíváná. Ezt ő is aláírja, habár határozott véleménye szintén az, hogy az 1899. évi XXX. törvényeket semmi tekintetben nem szabad engedni megsérteni. (Helyeslés jobbról.) Ugy Rakovszkynak, illetve gróf Zichy Jánosnak, mint Kossuth Ferencnek beszédeiből azt látta, hogy ők is annak a hívei, hogy az országot a válságos helyzet-

igaz, odaadó szerelmét bemoeskolni. Ideges lett és zavarában szivarjából gyűrű füst-karikákat fújt.

Milike lelkében egyszerre világos lett minden. A bálvány összeomlott és sivár árvaságának tudatára ébredt. Ez a hirtelen fordulat megrendítette, mintha delejes ütés érte volna, hevesen megrázkódott, az ajkára tóduló szavakat visszafojtotta, szeméibe könyek szöktek, agya zugott, szíve vergődött a viharos fájdalom alatt.

Hát ő sem jobb a többinél, neki is pénz kell, nem szerető hitves, csak játékot üzött érzelmeivel: Irgalom Isten! miért sújtasz oly keményen!

— Milike! mi lelte — szólott a férfi lágy, zengzetes hangján és egész lelkével belenezett az asszony könyes szeméibe.

— Menjünk haza Tivadar — szólott Milike — hüvös van, este lett, azután lesütötte fátyolos szeméit és nem szólott többet, sietett a villamos megálló felé.

Amint leültek a kocsiban, a férfi arca fakóra vált, mellette ült egy jól öltözött, szép barna asszony, egy régebbi kedvese, férjes asszony, akit hűtlenül elhagyott, mint a többi.

Ez a váratlan helyzet megdöbbentette, lelke megremegett, egyszerre eszébe jutott léha, hiu, élete. izzó pokol égett ott belül tudatára jött annak, hogy Milike nélkül reá nézve sivár lesz a világ, üres a szíve. Azok a sivár elvek inogtak, de a gazdagság utáni vágy hatalmasabb volt szerelménél, még a szédítő válságban is tudta, hogy pénz nélkül, kicsinyes, polgáris, mindennapos boldogsággal nem éri be, inkább eldobja magát az üdvözítő szerelmet és kitépi lelkéből azokat a csodás szinképeket.

ből kiszabadítva, a békés munkához fogjanak. E fel-fogást örömmel üdvözi és azzal teliesen egyetért. A másik irány, melyet Barabás akar képviselni, nem jelentene mást, mint a parlamentárizmus halálát. A szabadelvűséget védelmezi ezután, amelyet több oldalról megtámadtak az utóbbi napokban. A 67: XII. t.-c. mindenteljesen megfelel az ország érdekeinek.

Holló Lajos: Akkor mért nem hajtják végre?

Hieronimi Károly: Azonban a jelen keretben szükségesebbnek tartja a gazdasági kérdések megoldását a most folyó közjogi vitatkozásoknál.

Várady Károly: Olyan nincs.

Hieronimi Károly: Nem vonja azt kétségbe, hogy a közös hadseregnél vannak kívánni valók. Ezután a liberalizmusról Eötvös beszédjével polemizál, aki azt állítja, hogy a liberalizmusnak nem volt helyes iránya, mert nem törekedett az idegen befolyás lerázására. Ebben nincs igaz, az állam minden irányban megkezdte üdvös terjeszkedését, éppen azt tartva szem előtt, hogy felmentse az idegen befolyást. Bizonyítja ezt a vasutaknak magához ragadása, amely nálunk előbb történt, mint Poroszországban. Gvárnak létesítése és gazdasági téren is terjeszkedése. Nem áll tehát Eötvösnek az a fejtegetése, hogy a szabadelvűség ellenkezik a 48-as törvényekkel.

Olay Lajos: Szabadelvűség ma már nincs.

Báró Feilitzsch Artur: Zöld beszéd!

Olay Lajos: Be fogom bizonyítani.

Hieronimi Károly: Visszatekint a lefolyt küzdelmekre s azt látja abban, hogy a katonaiavaslat csak eszköz volt, különben a közjogi kérdésben állottak egymással szemben. A néppárt egy jó ideig segítette a Kossuth-pártot tehát megnehezítette a 67: XII. t.-c. védelmét.

Rakovszky István: Ni, most egyszerre konzervatívok lesznek, ha szorul a kapca.

Hieronimi Károly: A keresztény konzervativizmusra gondolkodásba kell esni, mert itt keresztényeken kívül csupán zsidók laknak.

Zboray Miklós: Zsidók és vallástalan szabadkőművesek.

Hieronimi Károly: Ha itt a keresztény konzervativizmus meghonosulna, igen nagy veszedelem volna.

Zboray Miklós: Ezer évig nem volt veszedelem.

Hieronimi Károly: A nép nem a mai állapot konzerválását óhajtja, hanem a mai helyzet javítását, úgy, ahogy a szabadelvű kormányok megkezdették.

Zboray Miklós: Panama. Bankok bukása.

Feilitzsch Artur báró: Az másutt nincs?

Zboray Miklós: De másutt nem ugranak meg a bűnösök és nem grasszálnak úgy, mint itt.

Hieronimi Károly: Meg van róla győződve, hogy a haladás művét a szabadelvű pártvan hivatva folytatni és befejezni. (Helyeslés jobbról.)

Az elnök tíz percere felfüggeszti az ülést.

Szünet után.

Elnök újra megnyitja az ülést.

Csávolszky Lajos: A miniszterelnökben csak egy

vakmerő játékost lát, aki vállalkozik mindenre, nem törődik senkivel, csak saját érdekeit védi.

Nem tartja világosnak azon kitélt, hogy «a függetlenségi párt erőszakos eszközökkel nem óhajt többé küzdeni a nemzeti viományokért.»

Rákosi Viktor: Elég világos pedig.

Lukács Gyula: Szép dolog ez, Csávolszky.

Csávolszky Lajos: Ebből nem tűnik ki, hogy a párt ezek után egyáltalában küzdeni akar ezen jogokért. A harcot nem szabad abbahagyni engedmeny nélkül.

Tiltakozik Kossuth Ferencnek egy a napilapokban megjelent vezércikkében kifejtett ama nézetei ellen, mintha forradalmi tendencia nélkül nem lehetne a további harcot folytatni.

Ne beszéljen az forradalomról, aki még egy tisztességes obstrukciót sem tud folytatni. (Nagy zaj.)

Endrey Gyula: Ne beszéljen így! Szégyelje magát!

Rákosi Viktor: Önmagadat tagadod meg!

Csávolszky Lajos: Kossuth megelégszik az elvi álláspont egyszerű hangoztatásával.

Lukács Gyula: Ti csináltátok így 37 éven át!

Csávolszky Lajos: Kossuth Ferenc ur süsse meg az ő elvi álláspontját. (Nagy zaj és mozgás a szélső-baloldalon.)

Pichler Győző: Hát te nem irtad meg a röpiratban, hogy béküljön meg a nemzet a királylyal?

Csávolszky Lajos: Amikor az ellenzék enged a levert ellenséggel szemben, akkor egy abszurd helyzet áll be. Szólok nem adja fel a küzdelmet, hanem a legerélyesebb harcot fogja folytatni a miniszterelnökkel szemben. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Okolicsányi László: A Ház izgatott hangulatára és az előre haladott időre való tekintettel, kéri beszédét holnapra halasztatni. (Felkiáltások: Még ma!) Tudja, hogy tulajdonképpen e kérelemre most, fél 2 órakor joga nincsen, de méltányosság szempontjából kéri ezt.

Lengyel Zoltán: A házasabályok 112. §-ára való hivatkozással kéri Okolicsányi László kérelmét teljesíteni. (Felkiáltások a jobboldalon: Huzza csak ki beszédjét háromnegyed kettőig.)

Lengyel Zoltán: Tulajdonképpen szavazást kellene az elnöknek e kérdés felett elrendelni.

Elnök: Lengyel Zoltán félreérté a házasabályt, de tekintettel, hogy tényleg háromnegyed kettő van már, javasolja, hogy Okolicsányi László kérelme teljesíttessék. (A Ház most hozzá járul.)

Az elnök az ülést háromnegyed kettő után be-rekeszti.

A függetlenségi párt bomlása.

Budapest, július 3.

Amint tegnapi számunkban előre jeleztük, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt több tagja már levélbelileg is nyilatkozott további magatartására nézve. Bekövetkezett a nyílt állásfoglalás a rend helyreállítás ellen, vagyis a párt hangulatában felülkerekedett azok nézete, akik a harc továbbfolytatását akarják. A ma este 6 órára egybehívott pártértekezletnek az lett volna a feladata, hogy Kossuth Ferenc által a nála Barabás Béla vezetése alatt megjelent küldöttségnek adott válasz folytán előállott helyzet fölött tanácskozzék. Az egybegyűlt párttagok bizalmas eszmecserét folytattak az értekezlet megnyitása előtt és arra a megállapodásra jutottak, hogy miután Kossuth Ferenc néhány napi megfontolási időt kért a pártelnökség további megtartását illetőleg, az értekezlet eredményt egy sem tudna ma még elérni, ennél fogva nem is tartják azt meg, hanem július 6-ára az összes párttagokat egybehívják és ezen értekezlet döntőn véglegesen a párt magatartását illetőleg. *Sebess Dénes, Rátkay László és Mezőssy Béla* azonban nem hajlandók további konferenciáktól függővé tenni elhatározásukat, hanem egyenesen kijelentették, hogy a *pártkör kötelekéből* kilépnek és ezen elhatározásukat levélben közölték Kossuth Ferencel.

A párt nagy része föltétlenül elismeri Kossuth Ferenc álláspontjának korrektségét és éppen a vele szemben érzett tiszteletüknek akarnak azzal kifejezést adni, hogy őt, adott szaváért, ne dezavualják és az ő és a függetlenségi párt tekintélyének megóvása érdekében jobbnak láták, ha a *pártkör kötelekéből kilépnek arra az időre, amíg a nemzeti követelések teljesítése érdekében harcot lesznek kénytelenek folytatni a kormánylyal, es tleg kormányokkal szemben.* Ilyen értelemben fogja a hétfői értekezleten *Nessi Pál* indítványát is megtenni

Sorsa eldőlt, a villamos megállt és ők mélyen elmerülve, szólanul lépkedtek tovább egymás mellett. Bocsanatot kérő szeme beleolvadt a Milike bánatos tekintetébe. Megszédül, de hallgatott.

Milike érezte a távolság mint nő nagyobbra. Olyan, mint egy mélyesüges ür, nem volt többet egy közös gondolatuk.

A szürkület alászállott, csöndjét nem zavarta semmi, elváltak. Milike nem tudott hazatérni, halálosan beteg. titkos erőktől hajtva, üzve cél nélkül ment előre, künt a dunapart szöke hullámain siklott végig tekintete. Arcán vépiros rózsák nyiladoztak, a belső izgalomtól, de az izzó lázban homlokát, a Duna állandó szellője hüvösen simogatta.

Szeméi égtek, valami szédítő vágy kavarta gondolatait és sodorta magával, oda furakodtak a habokba, a hüs hullámok megvesztegették forró vérét, valami szíren — hangok akkordjait bugta a víz, faradt lelkének oda lenn pihenni jó lenne. Hiszen a halál nyugalma a fáradtagnak, észrevétlenül mélyebben hajolt alá a korlátan; egyszerre zug a víz, néhány buborék pattan szét, a víz sima tükrén, újból néhány hólyag karika, aztán sima lett a víz.

Főleszmélt, szintelen, hideg, fázós kezeivel végig simította lázas homlokát, lelkének tragédiájában vajjon meddig fogja hordozni a legkeserűbb csalódást, amíg a szenvedélyek elhalnak benne és a lelke lassan elpihen. Letörülte könyeit; haza ment.

amely indítványt hirt szerint Babó Mihály, Bakonyi Samu, Bakó József, Balogh József, Barabás Béla, Benedek János, Bedőházy János, Chernel Gyula, Egrý Béla, Farkas Balázs, Gabányi Miklós, Gáll Sándor, Hegedűs Károly, Hentaller Lajos, Hilbert Károly, Horváth Gyula, Kállay Lipót, Kapotsffy Jenő, Kecskeméthy Ferenc, Kovács Gyula, Krasznay Ferenc, Kubik Béla, Lengyel Zoltán, Leszkay Gyula, Luby Géza, Luby Béla, Makay Zsigmond, Malatinszky György, Madarász Imre, Marjay Péter, Mezőssy Béla, Nessi Pál, Olay Lajos, Pap Zoltán, Pozsgay Miklós, Ráth Endre, Rátkay László, Reich Aladár, Rigó Ferenc, Sturmán György, Sebess Dénes, Thaly Ferenc, Tóth János, Vertán Endre is támogatni fognak, illetve ennek folytán a pártkör kötelékéből kilépnek.

A kiléptettek az eddig is a pártkör kötelékébe nem tartozó függetlenségi képviselőkkel és a Szederkényi-féle frakcióval együttesen nagyobb akciót indítanak az új kormány ellen, amely szándék, sajnos, még hosszú időre lehetetlenné fogja tenni az áldatlan állapotokból való kibontakozást.

Az osztrák kormányválság.

Budapest, jul. 3.

Ausztriában tegnap óta kormányválság van. *Welserheimb* osztrák honvédelmi miniszter a katonai javaslatok visszavonása miatt beadta lemondását, melyet az egész minisztérium magáévá tett. A király tegnap ismételt fogadta *Körber* kormányelnököt, de véglegesen még nem határozott. Ugy látszik, nem lesz hajlandó *Körber* elbocsátani, erre mutat az, hogy a király ischli utazását elhalasztotta. Az újabb fejlemények a következők:

A király tegnap délben egy órakor kihallgatáson fogadta dr. *Körber* miniszterelnököt. A kihallgatás másfél óráig tartott s az osztrák miniszterelnöknek alkalma volt, hogy egész teljességében jelentést tegyen őfelségének az osztrák belső politikai helyzetről és előterjeszse a legutolsó minisztertanács jegyzőkönyvében foglalt nézeteket. Bizonyosra vehető, hogy az osztrák miniszterelnök jelentést tett arról a válságos helyzetről, amelybe kormánya került. Lemondásának okai röviden a következőkben foglalhatók össze: Tudvalevő, hogy a magyarországi események és a katonai javaslatoknak visszavonása az osztrák minisztériumnak megnehezítették, hogy a parlament előtt megjelenjen, mert éppen a katonai javaslatokról lefolyt vitánál az osztrák kormány erősen exponálta magát. Mindehhez hozzájárult az új-csehek állásfoglalása a kormánnyal szemben és az a körülmény, hogy ismét szükségessé vált a 14. szakasz alkalmazása.

Legjobbban exponált *Rezek* cseh miniszter helyzete, kinek lemondása s lemondásának elfogadása biztosra vehető. Az újabb fejlemények újabb harcot jelentenek, melynek következtében a cseh miniszter nem fogja tudni közvetítői szerepét betölteni. Valószínűnek látszik, hogy *Körber* miniszterelnök az audiencián kifejtette a királynak, hogy a magyar ellenzéknek adott koncessziók miatt az osztrák képviselőházban lehetetlenné vált a katonai javaslatoknak többséget szerezni. Pedig ősszel az első dolog lenne az új katonai javaslatok tárgyalása. Nyilván *Körber* dr.-nak előterjesztései indították arra a királyt, hogy döntését elhalasztotta.

A mai nap még mindig nem hozta meg a döntés várva-várt eredményét. Bécsben az a vélemény van elterjedve, hogy nincs kizárva, miszerint a király elfogadja *Körber* lemondását. Ez természetesen csak kombináció, melyet arra alapítanak, hogy ha a császár megakarná tartani *Körber*t, nem halasztaná elhatározását.

A legújabb fejlemények *Rezek* miniszter ügyét háttérbe szorították. A kormányválság első és legfőbb oka — mint Bécsből nekünk írják — a magyarországi események, melyek a *Körber*-kormány helyzetét tarthatatlanná teszik. — A *N. Fr. Presse* a következőket írja: «Az osztrák kabinet — mint az osztrák közvélemény kifejezője — kötelességének tartja állást foglalni azokkal az engedményekkel szemben, melyeket a

Kossuth-pártnak tettek a katonai kérdésben s még tenni szándékoznak. Különösen a taracküteg legénységének ügye az, mely az osztrák kormányt bántja, mert ebben a dologban *Khuen-Héderváry* miniszterelnököt megkérdezték, de az osztrák kormányt nem. Sőt azt is beszélnek, hogy *Khuen* úgy kapta meg az engedményeket a függetlenségi párt számára, hogy az osztrák kormány arról csak a lapokból értesült.»

«Ehhez járul még — kontemplál tovább a bécsi lap — hogy a katonai javaslatoknál, melyeket az osztrák kormány nagynehezen erőszakolt keresztül, a magyar nemzeti követelményeket csak most kezdik igazán hangoztatni. Ha ezeket megadják, akkor megfordított állapot fog beállani s az újonnan benyújtandó javaslatokat Ausztriában obstruálják meg. Ekkor jön a 14. §., s beáll az a lehetetlen helyzet, hogy a magyar függetlenségi párt diktál Ausztriának törvényt a 14. §. alapján.»

Bécsben meg vannak győződve, hogy *Körber* kihallgatása alkalmával ezeket a dolgokat elmondta a császárnak és sokan ennek tulajdonítják a döntés elhalasztását. A kihallgatás lefolyásáról a félhivatalos *Fremdenblatt* a következőket jelenti: A kihallgatás, melyben *Körber* miniszterelnök a lemondása okait adta elő, másfél óráig tartott. Őfelsége kegyesen hallgatta meg a miniszterelnök fejtegetését, azonban fentartotta magának a lemondási kérvény felett való döntés jogát. Gróf *Goluchowskinak* tegnapielőtti kihallgatása őfelségénél, összefüggésben áll a kabinet lemondásával. A külügyminiszter, kinek évi szüneti utazására a franciaországi Vittelbe kellett volna indulnia és akit ott már lakása készen várt, még egy ideig Bécsben marad. Őfelsége ma újból kihallgatáson fogja fogadni a külügyminisztert.

TÁVIRATOK.

Forrongás a Balkánon.

Konstantinápoly, jul. 3. A bolgár exarkátus takrirt intézett a portához, amelyben azon komoly panaszát fejejt ki, hogy a bolgár lelkészekkel a tartomány különböző részeiben, a fegyverek végett tartott házmotázások alkalmából és egyéb alkalmakkor, alárendelt közegek rosszul bántak és hogy a lelkészek ellen egyéb kihágásokat is követtek el.

Konstantinápoly, jul. 8. A bulgáriai exarká panaszt emelt a nagyvezérnél, hogy a helyi hatóságok Macedónia különböző helyein segédkezet nyújtanak a görög papságnak ama propagandában, amelyet az a bolgár lakosságnak a patriarkátushoz való áttérítésére üz. Továbbá azon is panaszkodik, hogy a papoknak nagyszámu letartóztatásával az exarkátus egyházi és közigazgatási működését is megakavarják. A nagyvezér megígérte, hogy lehetőség szerint segíteni fog a bajokon. A portának a *Demir Bejli* mellett való vasúti dinamitmerényletre vonatkozó közlése, ezt anarchista tetmek mondja és azt állítja, hogy Bulgáriának a bandák üzemével és a komiték eljárásával szemben való magatartása az oka a merényletek ismétlődésének, melyek a banklakókat és a külföldieket egyaránt veszélyeztetik.

A burok gyűlése.

London, július 3. A Reuter-ügynökség jelenti Heidelbergből (Fokgyarmat): Tegnap gyűlést tartottak a *Botha* által egybehívott burok, amelynek tárgya fontos ügyek megbeszélése volt. *Botha* beszédet tartott, amelyben azt mondta, hogy a hollandusok nem kellene, hogy ellenálljanak a kormánynak, hanem inkább támogatniok kellene azt minden fontos közérdekű kérdésben; határozatot hoztak, melyben sajnálatukat fejezik ki az ázsiai munkások behozatalát célzó előterjesztés tételle fölött és amelyben felkérlik a kormányt, ne rójjon az országra 85 milliónyi hadisarcot, amíg meg nincs alkotva a népképviselő. Végül kifogásolták a nevelési rendszert.

Tüntetések Görögországban.

Athén, július 3. A kamara költségvetési provizóriumot szavazott meg július hónapra. Az ülés után az ülésterem bejáratánál verekedésre került a sor, miközben revolverlövések is történtek.

Athén, július 3. Ejtőlkor *Delijanisz* lakása erkélyéről beszédet mondott a néptömeghez, amelyben megtámadta a kormányt. *Levidis* miniszter pedig felszólította a theotokistákat arra, hogy öt minden nap kísérik el a kamarába. A tüntetések folyamán egy személy súlyosan megsérült.

VIDÉK ÉS KÖZIGAZGATÁS.

— A makói főszámvevő felfüggesztése. Makóról írják, hogy *Farkas* József polgármester *Váry* Kálmán városi főszámvevőt állásától felfüggesztette. A város részére szállított könyvkötő-munkák árösszegének utalványozása körül ugyanis olyan súlyos természetű szabálytalanságokat állapítottak meg, amelyeknek kárát látja a városi közpénztár. A szabálytalanságok körül első sorban *Váry* Károly főszámvevőt terheli a mulasztás, akit a polgármester az első pozitív adatok alapján állásától felfüggesztett, de az esetleges visszaélésekért *Pákh* Kálmán gazdasági tanácsnok is felelős, aki hanyagul gyakorolta az ellenőrzést.

— Kirándulás a székelyföldre. Szegedről jelentik: Az otáni székelytársaság üésén elhatározták, hogy július 15-én társaskirándulást rendeznek a Székelyföldre. A gondos utitervet dr. Kovács Aron honvédtörzsorvos állította össze oly kiváló szakértelemmel, hogy a Székelyföld összes nevezetességeit Brassótól Sepsiszentgyörgyön, Előpatakon, Tusnádon, Borszákon át Szászrégenig végig lehet szemlélteni. Az utiköltség személyenként csupán 123 korona. A társaság vezetősége a tagokat s általában a nagyközönséget ez uton is figyelmezteti a tizenkét napig tartó kirándulásra. A kirándulásban azok is részt vehetnek, akik valamelyik székely fűrdőben kívánnak nyaralni. Jelentkezhetni a társaság titkárnál, *Sassi* Nagy Lajos tanárnál.

— Jegyzőgyűlés. Az udvarhelyvármegyei községi és körjegyzők egyesülete *Gálffy* István fenyédi körjegyző, e. elnök vezetése alatt a napokban tartotta meg gyűlését Székelyudvarhelyen. A közgyűlés tartalmas megnyitóját *Gálffy* István mondta, mely után tudomásul vették az elnöki előterjesztéseket s ennek kapcsán *Ugron* János orsz. képviselő, az egyet díszelnökének, valamint dr. *Damokos* Andor alispánnak jegyzőkönyvi elismerő köszönetet szavaztak az egyet érdekében kifejtett meleg pártolásukért. A folyó évi augusztusra tervezett kongresszust alkalmasabb időre halasztják. Az egyszerűsítési törvényből kifolyó észrevételek megtételével a központi egyület megbízzák s kijelentik, hogy a vármegyei tisztviselők orsz. egyesületébe nem öhajítják beolvastani a jelenlegi vármegyei jegyzői együletet. A jövő közgyűlést Székelykeresztúron és azután Homoródoklándon fogják megtartani. A számadások megvizsgálására *Ferenczy* Lajos, *Hegyi* Zsigmond és *Vas* Gáspár küldettek ki.

NAPIRIREK.

Budapest, július 3.

— (Időjárás.) A közép-európai magas nyomás magva Magyarországon helyezkedett el és Anglia felett jelentékenyen süllyedt, Spanyolország felől emelkedik a barometer, Európában az idő igen meleg, zivataros esőt csupán Francia- és Oroszországból jelentettek.

Nálunk Erdély délkeleti határában esett tegnap kevés eső, ma azonban került időjárás van és a hőmérséklet eloszlása változatlan maradt.

Jóslat:

Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Hőmérséklet: 24.4 C. fok.

— (A király ischli utazása.) A király udvartartása már június 30-ika óta Ischlben van. *Mária Valéria* főhercegnő családjával szombaton Ischlbe érkezik, vasárnapon pedig a királyt is odavárják. A király szombaton még jelen lesz gróf *Pejacsevics* Tivadar horvát bán eskütételén, azután visszatér Schönbrunnba és Penzingen át Ischlbe utazik.

— (József főherceg Kisjenőn.) *József* főherceg, aki megszakította egy napra kisjenői tartózkodását és a keddi reggeli gyorsvonattal Budapestre érkezett tegnap reggel az aradi gyorsvonattal ismét elutazott Budapestre, Kétegyházán pedig átszállt az *Acsev* különvonatára és délben *Kisjenőre* érkezett. A főherceg, ki nagyon jól érzi magát aradmegyei birtokán kísérete és vendégei körében még néhány napig *Kisjenőn* marad, gazdasági szemlékkel és kirándulásokkal töltve el az időt.

— (Magyar báróság.) A király báró *Barco* Ede szolgálaton kívüli honvédszázadosnak az örökös főrendiházi tagsági jog nélkül a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozta és ezen méltóságot nevezettnek örökbe fogadott fiára: *Manaszty-Barco* Györgyre átruházta.

— (Báró Fejérváry Géza bécsi lakos.) Báró Fejérváry Géza volt honvédelmi miniszter legközelebb *Karlsbadba* utazik, ahonnan visszatérve, veje, gróf *Korniss* vasmezei birtokára megy, hol a nyarat fogja tölteni, az őszszel pedig, mint a Mária Terézia-rend kancellárja, *lakását Bécsbe helyezi át*.

— (Natalia királyné) — mint Párisból jelentik — tegnap elhagyta Versailles-t s biarritzi villájába utazott. Natalia ezentul kizárólag Párisban és Biarritzban fog tartózkodni s Szerbia ügyeivel nem sokat fog törődni.

— (Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése.) Tordáról írják: Ma és tegnap tartotta meg az erdélyi ev. ref. egyházkerület ez évi rendes közgyűlését Tordán. Az érkező 2—300 tagu vendégsereget, akik Nagyenyed felől dr. *Bartók* György re. püspök vezetésével jöttek, gróf *Bethlen* Gábor vezetésével 120 tagu bandérium és hosszú kocsisor várta már Aranyosgyéresen. A vasutnál a püspököt június 30-án gróf *Bethlen* Bálint fogadta és orsz. képviselő lendőlet beszédében üdvözölte, mire *Bartók* György püspök válaszolt. Ezenkívül a gyéresi és polyanai ref. lelkészek üdvözölték a püspököt. A város határára dr. *Betegh* Miklós alispán fogadta szép beszéddel az érkező főpásztort. A száz éves híres tordai hidról a város polgármestere, *Csongvay* Domokos, az egyházak nevében *Duló* János fogadta az érkezőket. Este 300 fáklya fényében fáklyaszene volt, amely alkalommal *Lovassy* Andor vármegyei főjegyző szép hazafias beszéddel köszöntötte az egyházit. Este ismerkedési estély volt. Másnap U-Tordán a régi kálvinista templomban istentisztelet volt, amelyet egyházi értekezlet követett. A templomban, amely zsufolóság megtelt hallgatósággal, *Füzy* Sándor tordai lelkész mondott imát, *Bartók* püspök pedig egyházi beszédet. A diszgyűlésen dr. *Nagy* Károly püspöki titkár olvasta fel gróf *Kun* Géza v. b. t. t. világi elnök munkáját, miután a gróf betegsége miatt nem jelenhetett meg. Azután *Jancsó* Sándor nagyenyedi pap adta elő nagy hatással «Torda és a reformáció» című jeles dolgozatát. Délben 400 terítékű banket volt a Korona-szállóban, ahol számos felköszöntőt mondtak. Este táncal egybekötött hangverseny volt, amelyen Szabolcska Mihály verset olvasott fel, *Tóvölgyi* Margit, a kolozsvári színház tagja szavalt, ezenkívül több ének és zeneszám volt. Másnap istentisztelet volt, azután pedig gyűlés Uj-Tordán, amelyet értekezlet követett. Délután a püspök látogatásokat tett és este a vendégek legnagyobb részével elutazott.

— (Kötőn'etés.) A király *Hervic* Iván, a horvát-szlavon-dalmát országos kormány titkárnak, köztűnő szolgálatai elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— (Az egyház köréből.) A király az esztergomi főkapitánban *Rajner* Lajos pápai praelatus, honti főesperesnek, a főszékesegyházi főesperességre; *Pór* Antal pápai praelatus, mesterkanonoknak a honti, és *Komlósy* Ferenc pápai praelatus mesterkanonoknak a sászvári főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként üresedésbe jövő mesterkanonoki javadalmakat: *Molnár* János pápai praelatus, címzetes apátnak, *Klinda* Teofil címzetes kanonok, érseki titkárnak és *Horváth* Ferenc esztergomi papnevelő intézeti theologiai tanárnak adományozta.

— (Draga királyné testvérei.) A «Figaró» legutóbbi száma három érdekes levelét közli Draga királyné testvéreinek, melyeket kevéssel a gyilkosság előtt váltottak egymással. Az első levelben tudatja nővérével, Draga királynéval, *Lunjevica* Miklós, hogy Pach nevű csinos, fiatal havrei leánnyal, házasságra lép. A levelben, melyet Brüsszelből ír, megjegyzi, hogy a leány tökéletes teremtés — de pénze nincs. Kéri tehát nővérét, aki mindig gondoskodott családjáról, hogy adja beleegyezését a házasságba. A másik levelet *Woika*, a fiatalabb nővér írta Miklósnak, akivel tudatja, hogy «a királyné» a házassági hír hallatára haragra lobbant, napokon át beteg volt emiatt. A harmadik levelet *Nikodém* írta, szintén Miklóshoz. Ő is szemrehányást tesz Miklósnak, aki állítólag úgy nyilatkozott, hogy a királyné azért ellenzi a házasságot, mert féltékeny Sándor királyra, akinek esetleg tetszeni fog az ő felesége, aki tisztességes asszony, mint Draga. *Nikodém* ezért a nyilatkozatáért gyalázatosan nevezi bátyját. Miklós e levél után Belgrádba utazott, ahol tudvalevőleg együtt lótték agyon bátyjával. Ismeretes az a sürgöny is, melyet az agyonlövés után küldött Belgrádba Miklós menyasszonya.

— (A király a tüzkárosultaknak.) A király, mint Bécsből jelentik, hétezer koronát ajándékozott a münchenkirchei tüzkárosultaknak.

— (Elfogott pénzhamisító-banda.) A rendőrség tegnap egy veszedelmes pénzhamisító bandát fogott el, mely töméntelen hamis forintot és koronát gyártott és hozott forgalomba. A pénzhamisítók nyomára, kiknek műhelye a Döbrentei-tér 3. számú házában volt, *Kelemen* Sándor pincér vezette a rendőrséget. A pénzhamisítók felszólították *Kelemen*-t, lépjen be közéjük. A pincér a levelet elvitte a rendőrségre, hol *Krecsányi* Kálmán detektívönök azt mondta a pincérnek, hogy látszólag fogadja el a pénzhamisítók ajánlatát s szegődjék hozzájuk. *Kelemen* Sándor erre válaszolt a levélre s bejelentette belépését. Erre három parasztember *Dénesházy* József, *Takács* Gergely és *Orr* János szabadszállási lakosok feljöttek Budapestre s itt a már körülírt helyen hozzáfogtak a hamis pénz készítéséhez. Most már 100 koronásokat akartak készíteni. *Dénesházy* hozzáfogott a százkoronás megrajzolásához. Először zselatinnal próbálta a másolást, majd márványlapra akarta litografálni a jó százkoronás rajzát, de egyik módszer sem sikerült. Végül indigópapíros segítségével selyempapírosra másolta le a bankó hű rajzát s ez a művelet sikerült. A selyempapírosat ráragasztotta a márványlapra s a rajzot bele akarta vésní. Nem értett azonban a véséshez s azért fölhívta Csengőd-ről tizenhét éves Károly fiát, aki két évig vésőinas volt egy fővárosi cégnél. Beavatta a gyereket titkába, megmagyarázta neki, hogy mit kíván tőle s a fiá hozzáfogott a véséshez. Másnap már apa és fia együtt dolgoztak, az öreg a számokat és betűket, a fia pedig az alakokat véste. Ugyes munkát akartak csinálni s a vésés eltartott öt napig. Mikor elkészült a minta, megkezdtek a bankó préselését s mindjárt az első napon néhány száz darabot csináltak belőle. Ez tegnapelőtt volt. Tegnap délben újra hozzáfogtak a préseléshez s ekkor *Stósz* János vendéglős elfutott a rendőrségre, hogy jöjjenek már a detektívek, mert javában folyik a munka s még ki találják adni a hamisítók a sok bankót, olyan jól sikerültek. *Krecsányi* Kálmán kapitány tíz detektívvel azonnal a pénzhamisítók műhelyébe ment s tetten érte *Dencsházi*-t és fiát, amint vigan fűtyörésze dolgoztak. Letartóztatta őket s összeszedte az összes bűnjelket és a főkapitányságra vitette. A másik két bűntárs, *Takács* Gergely és *Orr* János tegnapelőtt, amikor a sok rajzolás és vésés köztűnő eredménnyel végződött s az első százas pompás hamisításban előtűk volt, gyorsan hazautaztak Szabadszállásra, hogy minden holmijukat Budapestre hozzák s most már végleg megtelepedjenek a fővárosban. *Krecsányi* kapitány azért ma délben Szabadszállásra utazott, a hol házkutatást tartott a két paraszt lakásán s mindkettőjüket a számos bűnjelkkel együtt Budapestre szállította. A pénzhamisítók közül kettő rovtó multu ember. *Takács* Gergely 1877-ben negyedmagával meggyilkolt és kifosztott három szerb marhakereskedőt. Tíz évi fegyházat szenvedett ezért s két társa meg is halt a börtönben. A másik pénzhamisító, *Dencsházi* pedig család miatt nyolc hónapot s pénzhamisításban való részvételért két hónapot töltött börtönben.

— (Házasság.) Borsodi és katymázi ifj. *Latino-vits* Pál, az Osztrák-Magyar Bank tisztviselője, tartalékos hadnagy, *Latinovits* Pál bácsmezei főispán és neje, *Stiborszky* Jeanette fia június 29-én tartotta eljegyzését *Nirnsee* Szidike kisasszonnyal, *Nirnsee* Lajos pozsonyi gyáros és neje kisbarnoki *Farkas* Ida kedves leányával.

— (Csónakázók szerencsétlensége.) Kersánszky Ferencné budai vendéglős Paula és Gina nevű leányaival, továbbá *Ghyly* Karolin pénztárosnő, *Szakács* Gusztáv pincér, *Sukatella* Ferdinánd csapos és egy katoná csónak-kirándulásra indultak ma este a Dunán. Az újpesti hid alatt jártak, amikor egy hirtelen jött hatalmas hullám felborította a könnyű csónakot. A benneülők valamennyien a vízbe estek. Rémes segítségkiáltásaiára figyelmessé lett egy csapat hidászkatona, kik a hajógyári szigetnél gyakorlatoztak. A szerencsétlenség színhelyére siettek és sikerült a vízbeest embereket kimenteniük a *Ghyly* Karolina kivételével, aki nyomtalanul eltűnt a hullámok között. A társaság tagjait lakásukra szállították.

— (Aradiak Fejérváry ellen.) Az aradiak jól mutatnak egy indítványon, amelyet *Avarffy* Géza városatyája nyújtott be a polgármesteri hivatalba. Az indítvány azt foglalja magában, hogy a honvédhuszár laktanyát, amelyet a honvédelmi miniszterrel «Fejérváry-laktanya»-nak neveznek, visszakereszteljék és ezentul «M. kir. honvédhuszár-laktanya» legyen. Az indítványozó városatyája indokai ezek: «1. A laktanya fölépítéséhez báró Fejérváry Géza egy garast sem adott. 2. Fejérváry soha sem volt magyar ember, mindig inkább huzott az osztrákhöz, Magyarország részére még azt sem tudta keresztül vinni, hogy a Gotterhalte eltöröltessék. 3. A város pénzén épített kaszárnyához Fejérvárynak semmi joga nincs. 4. Csufos bukása által odajutott Fejérváry, hogy a képviselőházban pártkülönbség nélkül örvendtek távozásán.»

— (Szociálista-zendülés Torontálban.) Torontálból írják nekünk, hogy ott *Magyar-Pádé* községben tegnapelőtt szociálista-zendülés volt. *Magyar-Pádé* ugyanis a délvideki szocializmus főszéke. Szerdán is gyűlést tartottak a szociálisták s a gyűlésről botokkal és vasvillákkal fölfegyverkezve a kaszinó épülete elé vonultak s a kaszinóbelieket agyonütéssel fenyegették. A kaszinótagok az étkelen kiabálástól megijedve, elmenekültek az épületből. A szociálisták erre betörték a kaszinóba, formálisan rabolták és aztán üldözöbe vették a menekülőket. A ribillioról *Kigyczky* Mihály községi jegyző telefonon értesítette *Telcski* Kristóf nagyikindai főszolgabíró, aki csendőroket rendelt azonnal a községbe. A rendet a csendőroket állították helyre.

— (Hetvenezer haláleset.) Ennyi emberáldozatot szedett 1901-ben hazánkban az emberiség legveszedelmesebb ellensége, a tüdővésés. Az emberi humanitás, a higiénia karöltve végzi megfeszített akcióját, hogy ennek a pusztító betegségnak a tovaferjedését lehetőleg meggátolja. Az orvosi tudomány minden kísérlete meddőnek bizonyult s ami eredményt ezideig a tüdővésés elleni küzdelemben elértek, az is a higiénia terén mozog. Komoly tényezők a védelemben a tüdővésészanatóriumok is, ahol tömérdek embertársunkat mentik meg az életnek. A belügyminiszteriumnak legutóbb kiadott jelentése szerint a fővárosban áprilisban 282 ember, az országban pedig 7842 lélek pusztult el ebben a veszedelemben.

— (Gyilkos sógorok.) Megrendítő gyilkosság hírt veszszük Bács-Petrovoszellőről, ahol *Megyeri* József ó-becsei sártéskereskedőt megölték a sógorai. *Megyeri* hetekkel előbb elhagyta a felesége, de úgy, hogy magával vitt sok olyan tárgyat is, ami nem volt a tulajdona. Emiatt pörrel élt *Megyeri* és az ügyészség el is rendelte az őt illető tárgyak visszavételét. Ezt meg is tette a petrovoszellői rendőrség, ahonnan megkapta azokat *Megyeri* s mert hiányos volt az átadás, elhatározta, hogy a hiányos tárgyakért átmegegy ő maga és elhossa. De ez volt a szerencsétlensége. Nem hitt a sógorai fenyegetésének, akik megüzenték neki, hogy a lábát be ne tegye Petrovoszellőre, mert élve nem kerül haza. Beváltották vad haragjukban a sógorok szavukat, mert amint megtudták, hogy *Megyeri* ott van, rátörték s megölték a szerencsétlen fiatal embert.

— (Életuntak.) Tormai János budapesti születésű 21 éves magánhivatalnok tegnap este a Rökk Szilárd-utca 10. számú ház előtt fejbe lötte magát. Azután elment a Rökus-kórházba, ahol ápolás alá vették. — *Genye* Anna újságárúsnő a Margit-körut 5. számú ház előtt marólugot ivott. A Rökusba viték. — *Ozv.* *Effinger* Vincénő, született Huszár Mária, szepesvári születésű 75 éves magánzó az Eskü-téri csavargózós állomásnál a Dunába akart ugrani. A 485. számú rendőr azonban észrevette az öreg asszony szándékát és megakadályozta az öngyilkosságot. Az életunt azt mondja, hogy 3000 koronával megcsalták és ez keserítette el.

— (Tüntetések Ujvidéken.) *Ujvidékről* táviratozák: Tegnapelőtt itt tüntetések voltak azon kereskedők ellen, akik üzleteiket este 7 órakor nem akarták bezárni, amint az a kereskedők nagyrésze és a kereskedői alkalmazottak között megbeszélte. Este 7 óra után a tüntetők a piacon gyülekeztek és onnant az illető kereskedők üzletei elé vonultak, ahol fűtyüléssel, abcugolással és erőszakkal akarták kényszeríteni az üzlettulajdonosokat üzleteik bezárására. A rendőrség kénytelen volt közbelépni. Este a tüntetések nagyobb arányban ismétlődtek, úgy hogy a lovas- és gyalogrendőrök kivont karddal kergették szét a tüntetőket, akik a legnagyobb részben inasokból állottak.

— (Reich Jakab elmeeggyintézetben.) Emlékezetes még az a merénylet, melyet egy szerencsétlen meghibbant elméjű ember, Reich Jakab követett el uralkodónk ellen Bécsben. A boldogtalanon már akkor mutatkoztak a legsúlyosabb elmebaj tünetei, melyek most oly mérvben fokozódtak, hogy legközelebb — mint nekünk *Lemberg*ből jelentik — az ottani tartományi választmány rendelkezése folytán a Lemberg közelében levő *Kulparkowi elmeeggyintézetbe* vizik.

— (Meghalt végrendekezés közben.) Steiner János hetvenegy éves gazdag aglegényt, aki a Zuglóban lakott már évek óta, pár hónappal ezelőtt halálsejteleme kezdte kizozni. Ezért már előre megrendelte a temetését egyik temetkezési vállalatnál. Majd bucsuestélyeket rendezett abban a különféle tizenhat körben és egyletben, amelyek hivatta voltak eladdig a családi élet melegségét pótolni. A bucsuestélyekkel tulajdonképpen halálsejtelmeit akarta elüzni, ám ez sehogy sem ment. Ellenkezőleg, mindjebbent erősödött, úgy, hogy a szegény öreg ur végső deprimáltságában elhatározta, hogy végrendeletet csinál. Hivatott tehát két tanut, akik előtt meg is írta. Vagyonáról úgy intézkedett, hogy az Andrassy-uti bérpalotáját gazdasszonyára, a többit pedig fele részben szegénysorsu rokonaira és a már fent említett tizenhat egyesületre hagyta. A végrendelet felolvasásánál jelen volt a gazdasszony is, aki alig hallotta meg a végrendelet rávonatkozó passzusát, rá-támadt urára, hogy hát csak ezt érdemelte meg tőle? Az öreget annyira felizgatta a jelenet, hogy mielőtt felelhetett volna, eszméletlenül a földre rogyott. Szélütés érte és nyomban meghalt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az Akadémia a kassai Rákóczi-ünnepen. A Magyar Tudományos Akadémia a kassai Rákóczi-ünnepre *Thaly* Kálmán országgyűlési képviselőt küldötte ki, aki beszédet is fog mondani az ünnepen.

NYILTTÉR. *)

Természetes forró, meleg kápos források, iszapfürdők, iszapborogatások, zuhanymasszage, vizgyógyintézet, villanyfürdők, gőzfürdők, kő- és kádifürdő, gyógyvíz-uzsodák. Olcsó és gondos ellátás. Csuz, kőszvény, ideg-, hörbajok stb. felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága Budán.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest, V., Bathory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-ig.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Véres lakodalmom. Régi gyűlölködés folyt Varsány nógrádmegyei községben a Szép és Bárány családok között. Tavaly ősszel történt, hogy az ellenséges családok egy-egy tagja, Bárány János és Szép Antal egy lakzi alkalmával összekerültek. Törték a fejüket, hogy bosszantsák meg egymást. A lakoma közepén egyszerre csak felugrott Szép Antal s odaszólt a cigánynak:

- A nótámat, more!
- Melyik az, kezit csokolom? — kérdezte a cigány.
- A legény kihívó tekintetet vetett ellenfelére.
- Hát az, hogy:

Hol jártál, *báránykám?*
Mezőn jártam, asszonykám.
Mit ittál, *báránykám?*
Vizet ittam, asszonykám.

Bárány János elérte a célzást s amikor a cigány végighuzta a vonóját a hegedűn, a sértett legény felugrott:

— Ne merd azt huzni, more, mert baj lesz.

Szép Antal fölugrott. A két legény villogó szemekkel állott szemben egymással. Szép Antal már-már felemelte izmos karját, hogy megüsse a másikat, Bárány azonban nem várta be a támadást, kihuzta a kését és ellenfelét hasba szurta. Ez megtörtört, összeesett, másnapra meghalt.

A balassagyarmati esküdttörvényszék Bárány Jánost erős felindulásban elkövetett halálotkozozó súlyos testi sértés miatt negyedfélvi börtönrre ítélte. A vádlott semmisségi panaszt jelentett be, de eredménytelenül, mert a Kuria ma Válcái bíró előadása mellett a panaszt, mint alaptalant, elutasította.

— Schladerer okirathamisításai. Schladerer, a soproni bukott bank öngyilkossá lett igazgatója a terhére rótt bűncselekményeken kívül még okiratot is hamisított. Az ügy egyidős az építobank bukásával. Schladerer tudta, hogy a vasmegeyei elektromos vállalat részvénytársaságnak 1000 forint névértékű elsőbbségei vannak forgalomban. O tehát — nagy szorultságában — 1900 november havában 350 darab ily elsőbbségi kötvényt csináltatott a Romwalter soproni nyomdászcegnél, de nem 1000 forint, hanem 2000 korona névértékre szólót. A nyomdászcegnél azt mondta, hogy a forgalomban levő üzleti elsőbbségeket a társaság bevonja és koronaértékűeket ad ki, ezért van szükség az új kötvényekre. Schladerer aztán az 1895-ös keltet viselő kötvényeket ellátta gróf *Batthyány* Lajos elnök és *Lyon* Miksa igazgatósági tag aláírásával s az ilykép hamisított értékpapirokat értékesítette Sándorffy Antalnéknél, a soproni takarékpénztárnál, a vízvezetéki részvénytársaságnál, Weiss A. junior bécsi bankházcégnél. A család kiderülte után a hamis papirokat elkobozták s megindították a nyomozást a bűnösök iránt. A nyomozást kiterjesztették a bank tisztviselőire, az igazgatósági tagokra, a nyomdaintézet tulajdonosára és személyzetére, de csak az derült ki, amit egy is mindenki sejtett, hogy tudniillik Schladerer Alfréd volt az egyedüli bűnös úgy a papirok hamisításánál, mint azok forgalombahozatalánál. Az írásszakértők megállapították, hogy úgy gróf Batthyány Lajos, mint *Lyon* Miksa névaláírásai Schladerer kezétől származnak; kézírásában nagyító üveggel sem találni két egymásba írt betűt. A hamis aláírások ugyanezt a sajátosságát tüntetik föl más egyéb hasonlatosság mellett. A büntetőperrendtartás ily esetben a bűnösök megsemmisítésének kimondására föltárgyalás tartását rendeli el. Ez ügyre a föltárgyalást most tartotta meg a soproni kir. törvényszék. A rövid tárgyalás eredményekül a törvényszék a hamis elsőbbségi kötvényeknek átlukasztás útján való megsemmisítését ítéletileg kimondta.

SPORT.

× Futatások a Tátrában. A lomnici versenyek tegnapi első napja várakozáson felül jól sikerült. Különösen a Tátrai-handicap iránt érdeklődött a nagyrészt fővárosi sportemberekből álló közönség, melyben tizenkét ló vett részt. *Retour*, melyet mi is jelöltünk, három hosszal biztosan nyert Jász és Csókosasszony ellen, míg a negyedik helyre *Blokade* érkezett. A részletes eredmények ezek:

I. *Eladók handicapja*. Díj 1800 korona. Táv. 2400 méter. Gróf *Pejacsevich Unberufen*-je (lov. *Smejda*) első, *Muslica* második, *Frater* harmadik. Tot. 10:22.

II. *Csorbai-díj*. Díj 3000 korona. Táv. 1400 méter. *Springer* G. báró *Major*-ja (lov. *Adams*) első, *Galante* második, *Figyelem* harmadik. Futottak még: *Barátom*, *Lisa* és *Picador*. Tot. 10:46. Helyre 25:37 és 28.

III. *Tátrai Handicap*. Díj 16.000 korona. Táv. 1600 méter. *Dreher* A. *Retour*-ja (lov. *Cleminson*) első, *Jász* második, *Csókosasszony* harmadik. Futottak még: *Blokade*, *Carmin*, *Royal Flusch*, *Vezér*, *Kioto*, *Toldi*, *Gallium*, *Fertő* és *Kapus*. Tot. 10:94. Helyre 25:87, 108, 42.

IV. *Kétévesek eladóversenye*. Díj 2000 korona. Táv. 1000 méter. *Pálffy* I. gróf *Etzel*-je (lov. *Russel*) első, *Kinos* második, *Epés* harmadik. Tot.: 10:21.

V. *Kétévesek handicapja*. Díj 2000 korona. Táv. 1000 méter. *Königswarter* H. báró *Petrolay*-je (lov. *Adams*) első, *Lovrana* második, *Tyrann* harmadik. Futottak még: *Epatante* és *Cash*. Tot. 10:45. Helyre 25:82 és 82.

VI. *Eladóverseny*. Díj 2000 korona. Táv. 1200 méter. *Mr. Redgrey Tubicám*-ja (lov. *Lewis*) első, *Tétova* második, *Agnes* harmadik. Futott még: *No good*. Tot. 10:37. Helyre 25:42 és 43.

KÖZGAZDASÁG.

Külföldiek birtokvásárlása a Tátrában. Lőcséről írják: Hír szerint külföldiekből álló csoport a Tátrában nagyobb kiterjedésű birtokot akar vásárolni. A Csorba-tó és Tátra-Lomnic közt elterülő részt, amely a már megvett állami birtokok közvetlen szomszédságában van, óhajtják megvenni. E birtoknak idegen kézre való jutása nagyban korlátozhatná a kincstárt további terveinek kivitelében és azonkívül a turisztikára is gátló hatással lehetne.

Uj szövetekezetek. A magyar gazdaszövetség kötelekébe ujabban Aradmegye Szent-Pál, Cseri, Bözöd, Udvarhelymegye Lővete községében, továbbá gróf *Mailáth* Géza buzgólkodása folytán

Markadiban, végül Lesence-Németujfalubnn és Dobozon alakítottak fogyasztási és értékesítő szövetkezetet.

A csorbai tó benépesítése halakkal. A hálókocsi társasággal kötött szerződésben a földmívelési miniszter kötelezőleg mondja ki a Csorba tó behalásítását, aminek oka nagyrészt az volt, hogy a tó környékét felkereső idegeneknek a halászat, horgászat sportjában is részük legyen. Az illetékes körök most ez okból nagyszabású haltenyészítő telep létesítését tervezik. Ennek a megvalósulása azonban hosszabb időt vesz igénybe. A földmívelési miniszter rendeletére azért, hogy laz idei szezon vendégei se fosztassanak meg e sporttól, Znióváraljáról nagyobb mennyiségű 2—4 éves pisztrángot szállítanak Csorba-ra, amelynek egy részét már el is helyezték a tóba.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 20.000 mm. változatlan áron.

Készárúüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 100 mm. 82 k. 7.87-5 korona, 100 mm. 82 k. 7.87-5 korona, 100 mm. 81 k. 7.87-5 korona, 200 mm. 82 k. 7.80 korona, 250 mm. 81 k. 7.80 korona, 500 mm. 81 k. 7.80 korona, 100 mm. 81 k. 7.75 korona, 200 mm. 81 k. 7.75 korona, 1000 mm. 80 k. 7.80 korona, 300 mm. 80-5 k. 7.75 korona, 200 mm. 81 k. 7.75 korona, 300 mm. 80 k. 7.65 korona, 100 mm. 80 k. 7.60 korona, 100 mm. 80 k. 7.60 korona, 250 mm. 79 k. 7.65 korona.

Fejérmegyei: 200 mm. 80 k. 7.62 korona, 100 mm. 79 k. 7.50 korona, 200 mm. 78 k. 7.55 korona.

Hartai: 1500 mm. 77-5 k. 7.62-5 korona, 850 mm. 77 k. 7.55 korona.

Tolnai: 2000 mm. 77 k. 7.42-5 korona.

Pestmegyevidéki: 6000 mm. 80-3 k. 7.72-5 korona, 120 mm. 80-5 k. 7.67-5 korona, 150 mm. 80 k. 7.60 korona, 50 mm. 77 k. 7.60 korona, 250 mm. 79-5 k. 7.60 korona.

O-Becsei: 2080 mm. 77 k. 7.65 korona, 100 mm. 77 k. 7.65 korona.

Marosi: 2700 mm. 80 k. 7.60 korona, 600 mm. 78-7 k. 7.50 korona.

Árpa: 200 mm. 5-75 korona.

Zab: 120 mm. 5.82-5 korona, 100 mm. 5.62-5 korona, 100 mm. 5.60 korona.

Tengeri: 500 mm. 6.37-5 korona, 300 mm. 6.25 korona.

Érték-tőzsde.

Teljes üzletesend mellett az árfolyamok az egész napon alig változtak. Az irányzat valamivel javult s az elhanyagolt Osztrák-Magyar Allamvasut-részvények magasabban zárultak. A helyi piacson a Magyar cukoripar-részvények voltak kinalva.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	661.—	661.75	661.75	—
Magyar hitel	732.—	732.50	732.50	—
4% koronajáradék	99.45	99.45	—	—
Leszámitolóbank	451.50	451.50	—	—
Jelzálogbank részv.	520.—	520.—	520.—	—
Rimamurányi	465.—	465.—	465.—	—
Allamvasut	667.50	667.50	668.—	—
Városi villamos	299.—	299.—	299.—	—
Budapesti Közuti	608.—	608.—	608.—	—
Salgótarjáni	528.—	528.—	528.—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	661.50	—	—	—
Magyar hitelrészv.	733.50	—	—	—
4% koronajáradék	99.45	—	—	—
Leszámitolóbank	451.50	—	—	—
Jelzálogbank részv.	520.—	—	—	—
Rimamurányi	465.—	—	—	—
Allamvasut	668.50	—	—	—
Városi villamos	300.—	—	—	—
Budapesti Közuti	608.—	—	—	—
Salgótarjáni	528.—	—	—	—

Kivonat a hivatalos lapból.

— július 3.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter *Brandl* Arnold drt a budapesti büntető-törvényszékhez, *Kenyeres* Jánost a ceglédi járásbíróshoz aljegyzökké; a földmívelésügyi miniszter *Drexler* Béla drt, *Löte* Pál drt, *Pasteiner* Alfonzot, *Szabó* Béla drt és *Tarnay* Kálmán drt ideiglenes minőségű fizetéstelen miniszteri segédfogalmazókká, a nagyváradi ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló ítélőtábla kerületébe *Kovácsi* Sándor dr. ügyvédjelöltet díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Felelős szerkesztő: **MAGYAR GYULA.**

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat

Sajátkészítményű férfiruha-áruház

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. szám (az Udvari-kávéház mellett).

Előre haladt idény miatt leszállított árak.

A szabott ár minden darabon látható. A szabott ár minden darabon látható.
Dus választék flu- és gyermekruhákban, piquet- és szövetmellényekben.

Kívánatra mintákat bérmentve küldök.

102

SZINHÁZAK.

Szombat, 1903. július hó 4-én.

Fővárosi nyári színház.

Előszőr:

Éjjeli menedékhely.

Jelenetek a mélységből 4 felvonásban. Irtó Maxim Gorki. Kezdeté fél 8 órakor.

Schottola Ernő A ruggantagyártás meghonosítója
Budapest, VI., Andrásy-ut 2.
Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
árjegyzék ingyen. 28

ŐS-BUDAVÁRA

Nyitva délután 6-tól reggel 4 óráig.

Ma, pénteken, július 3-án, NAGY ELITE-ESTÉLY.
lényes kivilágítás.

A nagy variété **BARRISON LONA** meghosszabbított
színpadon vendégszék.

Uj! Sisters PERRY angol ének- és táncduettisták. Uj!

The Georgia Piccanninies, a valódi amerikai üt-
vényes élet bemutatása 12 nézetrel, a kik elláncolják az
igazi cake-walke-táncot.

Astley-csoport, átváltozó zenecentrikusok, Budh. Snyder,
Walu Valborg, a 8 Leopold, Miss Ravensberg fellépése
betegsége után, FOLIES COMIQUES, ut német bohózat:
Die Frau mit der Maske, magyar színdarab: Egy ősbuda-
vári éj következményei. — A variété a nagyszabású
program miatt est 1/2 10 órakor kezdődik.
Belépődíj 1 kor. Városi jegyek 40 fill. ráfizetéssel érvényesek.

SCHMIDT M.

szíjgyár ó, nyerges és borondós
Bpest, VIII., Kerepesi-ut 25.

Kocsizó- és lovagló-szerszámok.

97 Mindennemű utazóbőröndök.

Megrendelések és javítások pontosan és lutányosan eszközölhetnek.

500 forintot

fizetnek annak, ki **Bartilla fog-
vizének** hasz-
nálata mellett —
üvege 35 kr. — valahol ismét fogfájást kap vagy
szája büzlök. (Csomagolásért külön 10 krajcár.)

BARTILLA WINKLER ED.

Wien, 19/1., Sommergeasse 1. Főraktár Budapest:
Török J. Király-u. 12., Andrásy-ut 29., Dr. Egger
Váci-körut 17. Csakis Bartilla fogvizet kérendő. Hami-
sitások bejelentése jól jutalmaztatik. 9

Páratlan női KÉZIMUNKA

képes árjegyzékemet, mely 270 oldalon 2600 eredeti
rajzokat tartalmaz, kívánatra ingyen és bérmentve küldöm.

Bérczi D. Sándor

kézimunka nagyiparos

Budapest, Király-u. 4.

„KOH-I-NOOR”

elsőrendű mosást és fénytartó géphímzési gépek Singer,
Wheeler & Wilson stb. gépekhez egyedüli gyári raktára. 98

Fellner Ármin

bejegyzett cég (10 évi főnn-
állás), Bpest, Vörösmarty-
utca 40., fizetéképtelen ke-
reskedők kiegyeztetésétesz-
közölnek, kutatásokat és
megfigyeléseket elfogadnak
és ezeket gyorsan és leg-
szigorubb titoktartás mellett
keresztülvizik. Bármily
helyről megbízható informá-
ciókkal szolgálnak, jutányos
díjjal. 89

1584

ZISKA J. utóda

Rostély György

mérleggyáros iroda és raktár

Budapest, Eötvös-u. 51.

Ajánlja a legmegbízhatóbb
gabnaminőségű, tiz és szá-
zados **marhamérlegeit**.
A budapesti értéktözsde
szállítója. Árjegyzék ingyen
és bérmentve küldetik.

Magy. kir. államvasutak.

92.328/C/1/903. sz.

Hirdetmény.

Gács-bécsi vasuti kö-
telék.

(IV. pótlék életbeléptetése
a díjszabás II. részéhez.)

A gács-bécsi vasuti köte-
lék 1900. évi augusztus hó
1-től érvényes díjszabás
II. részéhez 1903. évi június
hó 1-én a IV. pótlék lép
életbe, mely a különleges
díjszabási határozmányok-
nak, a B) csomóponti díj-
táblázatának módosítását
és egyes állomásnevek-
nek megváltoztatását tar-
talmazza.

Amennyiben egyes vi-
szonylatokban díjemlések
állanak be, a felemelt díj-
tétel csak 1903 augusztus
hó 1-től nyernek alkalma-
zást.

A pótlék a részes állomá-
soknál lesz megszerezhető.
Budapest, 1903 jun. hó.

A m. k. államv. igazgatósága,
a részes vasutak nevében is.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Rendkívül érdekes dráma

A LELKIISMERET

irtó

Paul Anthelme.

Diszes kiadás 10 képpel igen finom papiroson.

Ára 2 korona. Ara 2 korona.

A „Hazánk” előfizetői 25% kedvezményt kapnak.

A dráma főhőse egy falusi plébános, ki a gyónási titok áldozata.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Kedvezmény t. olvasóközönségünknek!

Budapesti Bazár

dus tartalma, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar
modern divatlap.

Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhoz szál-
lítva **negyedévenként**

Egy korona 50 fillér,

a kik azonban kiadóhivatalunknál, VIII., Szentkirályi-
utca 28. rendelik meg, azoknak jóval mérsékelt ár mellet,
kedvezményképen

1 korona 30 fillérért

szállítatjuk.

A „Budapesti Bazár” bármely hónap elsétől megrendelhető.

A Budapesti Bazár minden számában
kittünő szépirodalmi rész, 40—50 ábrát
tartalmazó divatrész, természetes nagyságu
rajz- és kézimunkákat tartalmazó szabásiv,
diszes boríték van. A szabásminták magya-
rázata világos és könnyen megérthető.

A Budapesti Bazár a társadalom minden osztályá-
nak igényeit kielégíti. A divatot kereső urinőknek és
a munkás szabónőnek egyaránt szüksége van ez

olcsó magyar divatlapra.

A Budapesti Bazár megjelenik havonként
kétszer, minden hónap elején és közepén.

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarorság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközpontokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyegyet beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

48 éves
megbízható özvegy nő szakácsnének ajánkozik helyben vagy vidékre. Hunyady-utca 11. sz. a házfelügyelőnél. 2587

Nyári üdülés
céljából 3-4 fű teljes ellátásra elfogadtatik jutányos fizetés mellett. — Némegy Imre postamester-nél, Domony (Pestmegye).

Művészies munka!
KLEIN ADOLF
férfi-szabó üzletében
Budapest, VI., Dessewffy-u. 23.
„Munkácsi”-hoz.
Készít mérték szerint öltönyt vagy felöltőt 15 főtől feljebb gyapjuszövet maradékból. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Kívánatra mintákat küldök. Akadémiai szabászat szerint. Több évi tapasztalatomat Neuländer Testvérek és Welner és Grünbaum cs. és kir. udv. szabóknál szereztem.

Eladó
egy jó karban levő fűkaszáló gyűjtővel. Fazekas Jánosnál, Kovászna.

WEISZ JÓNÁS
órás- és ékszer-üzlet
Budapest, VI., Váci-körút 53.
Olcsó jó és pontos kiszolgálás. Három évi jótállás. Nagy választék inga-, zseb- és fali-órákban. Javítások házról és házhoz szállítatnak.

SZABÓ-féle vendéglőben
VI. ker., Váci-körút 53.
(Alkotmány-utcával szemben) izletes házas étkezés d. u. 3 óráig. Kétféle természetes ceglédi, balaton-melléki és moori borok, ugyszintén világ őrű steinfeldi, gráci márciusi sör kimérése, mérsekelte polgári árak.

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló könyvelő, Erzsébet-körút 58, képez felnőtteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levélbelleg sajátíthatják el a könyv-vitelt.

Hivatalsszolgá
500 korona évi fizetéssel, természetbeni lakással és 60 korona évi ruhaátalány-nal javadalmazva, felvételek. Határidő: jul. 10. Cim a kiadóhivatalban. 1902

Több pénzügyőri
vigyázó 1 korona 80 fillér napi zsolddal, 50 fillér havi száma- és mosáspénzzel, 100 kor. évi ruhaátalány-nal, természetbeni lakás és ágynemű, valamint szabályszerű mellékletmennyekkel javadalmazva, felvételik. Határidő: aug. 10. Cim a kiadóhivatalban. 1901

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsó áron kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Egy udvari
lakás azonnal kiadó IX. ker., Csillag-utca 4.

Sattlermester
kerestetik, ki egyszersmind kocsi-fényező-, kárpitós-, szíjgyártó-munkát érti. Csakis olyanok folyamodjanak, kik már hasonló minőségben valamely uradalomban működtek. Fizetés meg-egyezés szerint. Folyamodványok bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, a kiadóhivatalban megteudható címre küldendő. 1891

Országos
középiskolai tanáregyesület közlönye, 32 évről keménykötésben, jutányos áron megkapható. Becsek Sándor ny. főgm. tanárnál, Szatmáron.

Magyar királyi államvasutak Budapest-balparti üzletvezetőség.

18294. szám.

Pályázati hirdetés és részletes feltételek vasuti hivatalnoki egyenruhák szállítására.

A magyar királyi államvasutak Budapest-balparti üzletvezetősége 1903. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg három egymásután következő évre nyilvános pályázat útján kívánja biztosítani hivatalnokai számára azon egyenruhákat és egyenruházati cikkeket, amelyeket szolgálat közben az illetők viselni tartoznak. Ezen egyenruhák a következőkben állanak:

1. Nyári zubbony. 2. Tavasz és őszi zubbony. 3. Téli zubbony. 4. Nyári nadrág sötét kékeszürke vagy drappszínű szövethől. 5. Tavasz és őszi nadrág. 6. Téli nadrág. 7. Tavasz és őszi felöltő. 8. Téli felöltő. 9. Sapka. 10. Nyakraváló. 11. Kesztyű. 12. Karkötő. 13. Rangjelző rózsák.
- Az 1-8 tétel alatt felsorolt egyenruhák készítéséhez szükséges felsőkelmék bármely belföldi posztógyárosnál beszerezhetőek.
- A 9-13. tétel alatt felsorolt egyenruházati cikkeket, valamint az 1-8. tétel alatti ruhadarabok elkészítéséhez a felsőkelmén kívül szükséges egyéb kellékeket szállító tetszése szerinti forrásból szerezheti meg, ezekre nézve csak az a kikötés, hogy jó minőségűek s a mennyiben ezen cikkeket Magyarországon is gyártják, hazai gyártásnak legyenek.
- Az 1-13. tétel alatt felsorolt ruhadarabok és egyenruházati cikkeket a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur ó nagyméltósága által 1888. évi május 18-án 20.887. sz. alatt a vasuti hivatalnokok egyenruházata tárgyában kibocsátott szabályrendeletben foglalt határozmányok figyelembevételével meg kell állítandók ki. Ezen szabályrendelet az 1888. évi «Rendeletek tára»-ban jelent meg és bármely könyvkereskedésben megszerezhető.

Az esetről-esetre szükséges ruhadarabokat és ruházati cikkeket a hivatalnokok kívánsága folytán alulírott üzletvezetőség rendeli meg. Ezen megrendelés alapján készült egyenruhák az üzletvezetőségtől kijelölt helyre, állomásra, vagy szertárba küldendőek.

Az egyenruhák végleges átvételét azon hivatalnok teljesíti, kinek számára az egyenruha meg lett rendelve. Az átvételi elismervény a megrendelési levéllel és számlával együtt az üzletvezetőséghez küldendő az érdeembe hozott összegnek az illető hivatalnok illetményei terhére leendő előjegyzés végett.

A kiérdemelt és hivatalból előjegyzett összeg legalább is 10 korona havi részletben lesz levonva az illető hivatalnok illetményéből és a levont rész összeg a következő hónap első napjában lesz utalványozva szállítónak.

Az üzletvezetőség nem vállal semminemű kötelezettséget a szállított egyenruhák értékének levonás után való teljes kiegyenlítésére nézve, csak arra kötelezi magát, hogy amennyiben a levonás végrehajtása tekintetében akadály fenn nem torog, a megállapított részleteket pontosan levonja és a levont összegeket szállítónak kiutalványozza.

A méretek felvétele, kész ruháknak a helyszínén való felpróbálása, esetleg átadása céljából a Budapest-balparti üzletvezetőség vonalain, valamennyi személyvonatra érvényes II. osztályú, névre szóló időleges szabadjegy lesz szállítónak rendelkezésre bocsátva. A szabadjeggyel való visszaélés e kedvezmény elvesztését vonja maga után.

A kész egyenruha darabok szállító cég székhelyétől a kijelölt helyig a megrendelő levél előmutatása mellett a Budapest-balparti üzletvezetőség vonalain díjmentesen lesznek szállítva. Csomagolási költség nem számítható fel.

Az egyenruhák a szabályoknak megfelelőleg, de izlésesen állítandók elő. Amennyiben a ruhák készítése ellen általában, valamint a ruhákhoz használt egyes cikkek minősége ellen alapos és indokolt panaszok merülnek fel, melynek elbírálására maga a megrendelő is illetékes, a kifogásolt egyenruha minden kárpótulás nélkül visszautasítandó.

Szállító kötelezettséget vállal arra nézve, hogy az egyenruhák készítéséhez szükséges szöveteket belföldi posztógyárosnál szerzi be.

A magyar kir. államvasutaknak joga lesz bármikor meggyőződést szerezni, szállító pedig köteles mindazon adatokat, melyek a felsőkelmék származásának igazolására szükségesek, rendelkezésre bocsátani.

Ha szállító e tekintetben vállalt kötelezettségének meg nem felel, minden körülmények között tartozik a nem szállított vagy nem a kikötött belföldi gyárból vásárolt kelmék árának 20 %, azaz husz százalékát kötbéreképen megfizetni, ezen felül jogában áll a magy. kir. államvasutaknak saját tetszése szerint vagy a szerződés teljesítését, vagy a teljesítés helyett a szerződés megszegése okából kártérítést követelni és a szállítás tárgyát képező egyenruhákat szállító cég terhére másnál bármely áron megszerezni.

A jelen feltételek alapján három évre kötendő ügylet alulírott üzletvezetőség részéről bármikor három havi felmondás mellett minden indoklás nélkül felbontható, jogában áll azonban a Budapest-balparti üzletvezetőségnek az ügyletet minden felmondás nélkül is azonnal felbontottnak tekinteni, ha az egyenruhák készítéséhez külföldi és nem a kikötött belföldi felső kelme használtatott.

Az egyes ruhadarabokért fizetendő egységárak az ajánlatban számmal és betűvel is kiírandók, az ajánlat keltezendő és a teljes cím és lakás közlése mellett aláírandó, ezen kívül az egyes ruhadarabok készítéséhez igénybe venni szándékolt minden egyes cikkből az ajánlattevő pecsétjével ellátott minta melléklendő. Az ajánlatban kiteendő az is, hogy a zubbony és sapkához igénybe venni szándékolt zsinórzat hány százalék aranyat tartalmaz.

Ezen kívül az ajánlathoz melléklendő a belföldi posztógyárosnak olyan nyilatkozata, amelyből kivehető legyen, hogy a tőle vásárolandó szövetekért esedékes összegek fizetésére nézve kölcsönös megállapodás jött létre, azonkívül esatolandók az ajánlathoz az illető gyáros posztó mintái.

Az ekként felszerelt és ivenként 1 koronás magyar bélyeggel ellátott, szabályszerűen aláírt ajánlat a szintén aláírt és lepecsételt jelen feltételekkel együtt 1903. évi július hó 15-ig alulírott üzletvezetőséghez (Budapest, VI. ker., Teréz-körút 62. szám, I. emelet 5. ajtószám) benyújtandó, vagy királyi postával bérmentve beküldendő, a borítékban feljegyzendő a pályázati hirdetés száma, hogy az ajánlat hivatalnoki egyenruhák szállítására szól.

Bánalpenzűl, mely a szállítás elnyerése után óvadéku fog szolgálni, 400 korona készpénzben, vagy értékpapírban egy nappal előbb a Budapest-balparti üzletvezetőség gyűjtőpénzáránál letendő. Készpénzbeni letét után kamat nem jár.

Alulírott üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között tekintet nélkül az egységárukra szabadon választhasson.

A fentebbi feltételektől eltérő, elkésve érkezett, táviratilag tett, vagy pótajánlatok figyelembevételre nem tarthatnak számot.

Kelt Budapest, 1903 május hó 28-án.

Magy. kir. államvasutak Budapest-balparti üzletvezetősége.

Jelen feltételeket egész terjedelmében tudomásul veszem és azokat magamra nézve kötelezőknek elismerem.

Kelt.....
az ajánlattevő.

Ajánlat

a magy. kir. államvasutak Budapest-balparti üzletvezetőségnek 18294-903. sz. pályázati hirdetéséhez hivatalnoki egyenruhák szállítására vonatkozólag.

Rangsám	Az egyenruha minőségének megnevezése	Ajánlati egységár			
		Számmal		Betűvel írva	
		Kor.	Fill.	Korona	Fillér
1	Nyári zubbony kamgárnból				
2	Nyári zubbony tricotból...				
3	Tavaszi vagy őszi zubbony tricotból				
4	Téli zubbony tricotból				
5	Nyári nadrág tricotból				
6	Nyári nadrág drapp szín. kamgárnból				
7	Tavaszi nadrág tricotból				
8	Téli nadrág				
9	Tav. v. őszi felöltő tüffethől				
10	Téli felöltő palmerstonból				
11	Hivatalnoki sapka				
12	Hivatalnoki nyakraváló				
13	Hivatalnoki karkötő				
14	Kesztyű egy gombbal				
15	Kesztyű két gombbal				
16	Hiv. rangjelző IV.				
17	Hiv. rangjelző V.				
18	Hiv. rangjelző VI.				

Kelt.....
aláírás.